

Byggnadsnämnden

Svar på remiss av Klimatanpassningsplan för Danderyds kommun 2022-2031

Ärendet

Kommunledningskontoret har i samarbete med berörda förvaltningar arbetat fram ett förslag till klimatanpassningsplan. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 6 december 2021 (§ 69) att remittera Klimatanpassningsplan för Danderyds kommun 2022–2031 med tillhörande bilagor till bl.a. byggnadsnämnden med svarstid till och med den 31 mars 2022.

Syftet med klimatanpassningsplanen är att sprida kunskap om klimatförändringarna och dess effekter som kommunen måste förbereda sig för. Planen pekar ut tänkbara risker och dess konsekvenser för kommunens verksamheter och fysiska miljö samt redovisar lämpliga anpassningsåtgärder.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till yttrande.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Byggnadsnämnden antar förslag till yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund och sammanfattning av klimatanpassningsplanen

Syftet med klimatanpassningsplanen är att sprida kunskap om klimatförändringarna och dess effekter som kommunen måste förbereda sig för. Planen pekar ut tänkbara risker och dess konsekvenser för kommunens verksamheter och fysiska miljö samt redovisar lämpliga anpassningsåtgärder.

Klimatanpassningsplanen gäller för hela det geografiska området Danderyds kommun med fokus på de kommunala verksamheterna som kommunen råder över och de åtgärder som kommunen kan och bör göra. Andra aktörers verksamhet har inte analyserats.

Klimatanpassningsplan för Danderyds kommun 2022–2031 beskriver vilka konsekvenser ett förändrat klimat innebär för Danderyd och vilka åtgärder som behöver utföras för att möta och anpassa sig till dessa konsekvenser.

De klimatförändringar vi kan förvänta oss i Danderyd är att det kommer att bli ännu varmare och blötare. Olika klimatscenarier visar att årsmedeltemperaturen i kommunen är cirka 4–6 °C högre mot slutet av seklet än för

referensperioden 1961–1990. Förutom högre medeltemperatur beräknas kraftiga värmeböljor, vilket definieras som en sammanhängande period med en dygnsmedeltemperatur som överstiger 20°C under minst fyra på varandra följande dagar, bli allt vanligare. Det kommer även att regna mer, olika scenariorresultat ger att årsmedelnederbörden ökar med 20–30 procent mot slutet av seklet. Den största ökningen av nederbörden kommer att vara under vinterhalvåret.

De största konsekvenserna av ett förändrat klimat för Danderyds del är de ökade nederbörds mängderna som kan påverka framkomlighet på vägar, underminera vägar och järnvägar, bebyggelse kan översvämmas, gifter från förorenade områden kan lakas ur och mögel och fuktskador kan uppstå i byggnader.

De viktigaste åtgärderna i handlingsplanen när det gäller ökad nederbörd är att identifiera lågpunkter för vägar och byggnader som riskerar att drabbas av översvämning, undersöka vilka grönytor och idrottsanläggningar som kan ta emot skyfallsvatten, och utreda nuläge gällande mögel och kartlägga behov av åtgärder.

År 2013 antog kommunfullmäktige kommunens första klimat- och sårbarhetsanalys, ett arbete som initierats och inspirerats av Länsstyrelsen i Stockholm. Precis som den tidigare klimat- och sårbarhetsanalysen, har denna plan arbetats fram i en kommunövergripande process där samtliga förvaltningar ingått och fått komma till tals med idéer och synpunkter.

Det kommunala ansvaret för klimatanpassning av ny bebyggelse regleras huvudsakligen i plan- och bygglagen. Ny bebyggelse inom detaljplan ska förläggas till mark som är lämplig för ändamålet med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion (PBL 2 kap 5 §). Kommunen kan komma att bli skadeståndsskyldiga mot fastighetsägare om bebyggelse tillåts på olämplig mark, eller om kommunen låter bli att inhämta tillräcklig kunskap. Skadeståndsansvaret preskriberas 10 år efter att planen har antagits (SOU 2017:42 s. 137).

För befintlig bebyggelse saknar kommunen motsvarande planläggningsansvar. Detta innebär att kommunen inte kan neka bygglov enligt de gällande regler som detaljplanen anger. Däremot är det möjligt att informera och rådgöra om lämpligheten med att bygga på ett visst sätt vid ansökan om bygglov.

Kommunen är dock skyldig att beakta klimatrelaterade risker i sin översiktsplan. Kommunen ska i översiktsplanen redogöra för sin syn på risken för skador som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion. Av översiktsplanen ska även framgå hur sådana risker kan minska eller upphöra (PBL 3 kap 5 § 4). Plan- och

bygglagen syftar till en god och långsiktig hållbar livsmiljö utifrån ett helhetsperspektiv, vilket innebär att lagstiftningen ger stöd för en bredare riskanalys i översiktsplaneskedet som även kan omfatta andra klimatrelaterade risker.

Att sprida information och ge råd kring klimatanpassningsfrågor i den fysiska planeringen, till medborgare och berörda aktörer, är också en viktig roll som kommunen har.

Elisabeth Thelin
Bygg- och miljödirektör

Jamal Esfahani
Stadsarkitekt

Expedieras:
Kommunstyrelsen

Handlingar i ärendet:

1. Tjänsteutlåtande. Svar på remiss av Klimatanpassningsplan för Danderyds kommun 2022-2031
2. Förslag till Klimatanpassningsplan för Danderyds kommun 2022-2031
3. Bilaga 1 Ordlista
4. Bilaga 2 Lista över samtliga konsekvenser i konsekvensvärdesordning
5. Bilaga 3 Handlingsplan till Klimatanpassningsplan för Danderyds kommun 2022-2030
6. Beslut KSAU 2021-12-06 § 69 Remittering av Klimatanpassningsplan för Danderyds kommun 2022-2031
7. Tjänsteutlåtande 2021-11-30. Remittering av Klimatanpassningsplan för Danderyds kommun 2022-2031, dnr KS 2021/0417
8. Remissmissiv